

समाजभूषण बाबूराव उर्फ अप्पासाहेब जेधे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे २

प्रथम सत्रांत परीक्षा २०१५-१६

विषय - आधुनिक मराठी साहित्य व उपयोजित मराठी (G2)  
पाठ्यपुस्तके - १) जीवनवेध २) व्यावहारिक व उपयोजित मराठी

द्वितीय वर्ष - कला

वेळ : २ तास  
गुण ६०

प्र.१ पुढील पैकी एका विषयावर अर्ज लेखन करा.

- १) अ) गणेश सहकारी बँक लि. पुणे येथील शाखेत लिपिक हे पद भरायचे आहे. त्यासाठी नोकरीचा अर्ज करा. ५  
ब) तुमच्या महाविद्यालयात शिष्यवृत्ती मागणीसाठी अर्ज करा.
- २) खालील परिच्छेदातील अशुद्ध शब्द शुद्ध करून परिच्छेद लिहा. १०  
वि. द. घाटे यांच्या व्यक्तीचित्रणात वीवीधता आहे. 'पांडरे केस हीरवि मणे' या व्यक्तीचित्रांच्या संग्रहातील आऊ ही व्यक्तीरेखा. व्यक्तीचित्रण हे घाट्यांचे खास दालण आहे. वृद्धपकाळात वावरणाऱ्या व्यक्ती घेउन तीच्या चित्रणात माणवि जिवनातील सौंदर्य व सामर्थ्य दाखवीन्यात त्यांची हातोटी दीसते. मनुष्य वयाच्या कोणत्याही अवस्थेत आकर्षक असु शकतो फकत त्यांचे आंतरजीवन संपन आणी टवटवीत असले पाहीजे, त्याला जगन्याची ओढ हवि, कसल्यातरी नव्या धेयाने कींवा छंदात ति मगन असली पाहीजे. घाट्यांनी रंगविलेल्या म्हातान्या व्यक्ति आशा अहेत.

प्र.२ अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे २० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ५)

- १) चरित्राची व्याख्या सांगा.  
२) चरित्र लिहिण्यामागील लेखकाचा हेतू काय असतो ?  
३) चरित्राचा पाया व कळस कशास म्हटले आहे ?  
४) चरित्राची रचना कोणत्या तीन अंगांनी बनलेली असते ?  
५) मध्ययुगीन चरित्र ग्रंथाची नावे लिहा.  
६) आधुनिक काळातील कोणत्याही दोन चरित्रग्रंथांची नावे सांगा ?  
७) मराठीतील पहिला चरित्रग्रंथ कोणता ?

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे २० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ५)

- १) सावित्रीबाई फुले यांनी कोणत्या जीवनमुल्यांच्या स्थापनेसाठी कार्य केले ?  
२) महर्षि कर्वे यांनी सुरू केलेल्या शिक्षण संस्थेचे नाव सांगा.  
३) महाराजा सयाजीराव गायकवाड कोणत्या संस्थानाचे राजे होते ?  
४) कर्मवीर भाऊराव पाटील यांची स्वभाव वैशिष्ट्ये सांगा.  
५) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना न्युयॉर्कमध्ये कोणता अनुभव आला ?  
६) सांजवात या पाठातील पात्रांची (व्यक्तींची) नावे सांगा.  
७) कर्मवीर काकासाहेब वाघ यांनी कोणत्या क्षेत्रात कार्य केले ?

१०

१०

प्र.३ अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दात लिहा. (कोणतेही १)

५

- १) आत्मचरित्र या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- २) आत्मचरित्र कोणत्या उद्देशाने लिहिले जाते ?

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दात लिहा. (कोणतेही २)

५

- १) प्रबोधनकार ठाकरे यांनी त्यांच्या आईच्या कोणत्या आठवणी सांगितल्या आहेत ते थोडक्यात लिहा.
- २) टीप लिहा – महर्षि कर्वे यांचा परदेश दौरा.
- ३) 'सांजवात' या पाठातील लेखिकेच्या बालपणीच्या आठवणी थोडक्यात लिहा.
- ४) भाऊसाहेब हिरे यांनी शेतकऱ्यांसाठी केलेल्या कार्याचा थोडक्यात परिचय करून द्या.

प्र.४ खालील प्रश्नांची उत्तरे १५० शब्दात लिहा. (कोणतेही २)

१५

- १) सावित्रीबाई फुले यांच्या शैक्षणिक व सामाजिक कार्याचा सविस्तर परिचय करून द्या.
- २) महाराजा सयाजीराव गायकवाड यांच्या शैक्षणिक व सामाजिक कार्यातील योगदान स्पष्ट करा.
- ३) कर्मवीर भाऊराव पाटील यांना शिक्षणातील दीपस्तंभ का म्हटले आहे.
- ४) पद्मश्री डॉ. विखे पाटील यांनी ग्रामीण भागाच्या विकासासाठी कोणते कार्य केले ?

\*\*\*